

NOVIČNIK LOŠKEGA MUZEJA

December 2016

Loški muzej Škofja Loka
Grajska pot 13
4220 Škofja Loka
Tel.: 04 517 04 00
www.loski-muzej.si

DOGODKI

TA VESELI DAN KULTURE, 3. 12. 2016

Vabimo vas, da Ta veseli dan kulture preživite v naši družbi!

Loški muzej Škofja Loka, Grajska pot 13

10.00–17.00: Prost vstop v stalne zbirke Loškega muzeja, Galerijo na Gradu (*Kalle Hamm&Dzamil Kamanger: Potovanje*) in Galerijo Stolp (*Duje Jurić: Stvarno - nestvarno*)
Zadnji vstop v muzej je pol ure pred zaprtjem.

Galerija Franceta Miheliča, Kašča, Spodnji trg 1

10.00–17.00: Prost vstop v galerijo (Zbirka Franceta Miheliča ter razstava *Zbirka v nastajanju* Združenja umetnikov Škofja Loka)

16.00: Voden ogled obeh razstav v družbi kustosa Boštjana Sokliča

Galerija Ivana Groharja, Mestni trg 37

9.00–18.00: Prost vstop: Prodajna razstava *Izložbe domišljije*

Mednarodni štrikeraj na razstavi *Kalle Hamm in Dzamil Kamanger: Potovanje*

Sreda, 7. december 2016, 17.00
Loški muzej Škofja Loka

Mednarodni štrikeraj na razstavi Potovanje organiziramo skupaj s pletilsko zadrugo Breja preja, ki je s svojimi Štrikeraji, neformalnimi pletilskimi srečanji, v zadnjih mesecih postala redna gostja Azilnega doma Vič, kjer se tako spletajo ne le niti, ampak tudi nove prijateljske vezi.

Vse, ki svoj prosti čas radi preživljate ob ustvarjalnem druženju vabimo, da se nam ob 17. uri pridružite na skupni delavnici kvačkanja in pletenja, kjer bomo skupaj z ženskami iz Afganistana, Turčije, Irana, Sirije in Slovenije delili svoja znanja ročnih spretnosti.

Več o razstavi:
<http://www.loski-muzej.si/dogodki/dzamil-kamanger-kalle-hamm-potovanje>

Mednarodni znanstveni posvet: *Človekove pravice in temeljne svoboščine: ZA VSE ČASE!*

Ob 10. decembru, svetovnem dnevu človekovih pravic, pripravlja Študijski center za narodno spravo, v sodelovanju z Narodno in univerzitetno knjižnico, Loškimi muzejem Škofja Loka, Kulturno-zgodovinskim društvom Lonka Stara Loka in Muzejskim društvom Škofja Loka, mednarodni znanstveni posvet z naslovom Človekove pravice in temeljne svoboščine: ZA VSE ČASE!

Posvet bo potekal v Škofji Loki, **7. in 8. decembra 2016**, v Galeriji Franceta Miheliča v Kašči, Spodnji trg 1, in je namenjen najširši javnosti.

Več o dogodku: <http://www.loski-muzej.si/dogodki/mednarodni-znanstveni-posvet-clovekove-pravice-in-temeljne-svoboscine-za-vse-case>

Predstavitev kataloga Berko

V sredo, 14. 12. 2016, ob 19.00 vas vljudno vabimo v Loški muzej na predstavitev kataloga Berko, ki je nastal ob letošnji pregledni razstavi ob umetnikovi 70. letnici. Predstavitvi sledi pogovor z umetnikom, ki ga bo vodil kustos razstave, Boštjan Soklič.

Razstava v treh delih in katalog sta plod sodelovanja Loškega muzeja, Gorenjskega muzeja Kranj in Medobčinskega muzeja Kamnik.

Več: <http://www.loski-muzej.si/dogodki/berko-pregledna-razstava>

IZLOŽBE DOMIŠLJIJE: DELAVNICA IZDELOVANJA BOŽIČNIH IN NOVOLETNIH VOŠČILNIC Z MAJO ŠUBIC

V okviru razstavnega projekta Izložbe domišljije vabimo na delavnico izdelovanja božičnih in novoletnih voščilnic v tehniki akvarela pod mentorstvom akademske slikarke Maje Šubic. Voščilnice bomo ustvarjali **v četrtek 15. decembra ob 17.30 uri v Galeriji Ivana Groharja.**

Delavnica je namenjena odraslim, prijave zbiramo na jana.fojkar@loski-muzej.si, cena delavnice je 7 EUR in vključuje ves material. V primeru premajhnega števila prijav si pridružujemo pravico do odpovedi.

Pester program spremljevalnih dogodkov Izložb domišljije pa preverite na <http://www.loski-muzej.si/dogodki/izlozbe-domisljije-prodajne-razstave-umetnikov-in-rokodelcev> ali na <https://www.facebook.com/events/347352235630559/>

Grajska rokodelnica: Izvezi si blazino za sedenje (z Brejo Prejo)

18. 12. 2016, 10.00–12.00

V hladnih zimskih dneh so naše babice vezle, zlasti na posteljnino in prte. Na delavnici boste na novo odkrili čar te skorajda pozabljene umetnosti in si olepšali izdelke, ki jih uporabljamo vsak dan. Na krog iz volnenega filca boste izvezli tradicionalen ali sodoben motiv in si izdelali lastno blazino za sedenje.

Grajske rokodelnice so namenjene odraslim. Odvijajo se v Škoparjevi hiši v muzeju na prostem na Loškem gradu, izjemoma tudi na rezervni lokaciji v muzejskih prostorih. Cena 10 EUR vključuje vodenje delavnice, materiale, iz katerih boste ustvarjali, in muzejsko vstopnico. Število udeležencev je največ 12, obvezne so predhodne prijave (vsaj tri dni pred delavnico) na telefonsko številko 04 517 04 04 ali na e-naslov mira.kalan@loski-muzej.si. V primeru premalo prijav si pridržujemo pravico do odpovedi.

AKTUALNO

ŠTUDIJSKI KROŽEK POMEMBNE LOČANKE

Na dosedanjih srečanjih študijskega krožka smo se sodelujoči seznanili z odnosom družbe do žensk in njihove vloge v različnih zgodovinskih obdobjih. Pogovarjali smo se o življenju in delu ženske v 17. in 18. stoletju v Škofji Loki in vlogi ženske v prvi in drugi svetovni vojni. Skozi različne vire smo spoznavali, da so ženske, poleg materinstva in gospodinjenja, imele veliko več vlog v vsakdanjem življenju. Žal pa ta »ženska zgodovina« ni tako temeljito zabeležena. Tudi na Loškem je kar nekaj gospa, ki so ostale zabeležene le v spominih ljudi. Slednje bomo podrobneje raziskali ob naših naslednjih srečanjih.

Vabimo vas, da se nam pridružite na zadnjem letošnjem srečanju, ki bo v torek, 6. 12. 2016, ob 17.00 v Loškem muzeju.

OBISK ŠTUDENTOV ARHEOLOGIJE

V ponedeljek, 14. 11. 2016, so nas obiskali študentje 2. stopnje z Oddelka za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani s profesoricama prof. dr. Katarino Katjo Predovnik in doc. dr. Tino Milavec. Sprejel jih je naš kustos arheolog mag. Jože Štukl, ki jim je pripravil predavanje o zgodovini Loškega gradu in renesančnih svečnik, nato so si skupaj pogledali muzej, se sprehodili po Poti treh gradov, kjer so si natančneje pogledali ruševine Zgornjega stolpa na Kranclju ter se na koncu odpravili na ogled mesta.

NOVA PRIDOBITEV V MUZEJU

Nova pridobitev v Loškem muzeju je zobozdravniški stol iz loške ordinacije dr. Jožeta Ranta (1926/1927), ki ga je muzeju daroval njegov sin Andrej Rant, za kar se mu iskreno zahvaljujemo.

Jože Rant (1896, Godešič – 1972, Ljubljana); stomatolog, profesor stomatologije in predstojnik stomatološke klinike v Ljubljani, avtor strokovnih člankov iz stomatologije, lovstva in muzealstva.

Dr. Rant je v Škofji Loki nastopil mesto zdravnika leta 1926. Ordinacijo je imel v Balantovem magacinu, ki je stal na mestu današnje pošte ob avtobusni postaji v Škofji Loki. Ker ga je bolj kot splošna medicina zanimalo zdravljenje poškodb čeljusti in pravilna rast zob, je opravil specializacijo iz stomatologije na dunajskem zobozdravstvenem inštitutu in jo zaključil leta 1928. Postal je prvi oralni čeljustni kirurg na Slovenskem. V Škofji Loki je deloval do leta 1933, nato se je preselil v Ljubljano.

DOBRI DECEMBRSKI MOŽJE

Advent, latinsko *adventus* – *prihod*, je čas duhovne priprave na praznik Kristusovega rojstva (25. 12.). Po katoliškem koledarju se začne na četrto nedeljo pred božičem. Nekdaj je bila na Loškem navada, da so se katoličani na praznik Kristusovega rojstva začeli pripravljati s 40-dnevnim postom, od sv. Martina (11. 11.) dalje. Čas teme, mraza in pričakovanja je za en dan prekinil prihod sv. Miklavža (slovensko ime za škofa sv. Nikolaja (240/270-342/350) iz Mire, na področju današnje Turčije). Je eden od najpriljubljenjših svetnikov na Slovenskem, zlasti pri otrocih, ki nestrpno pričakujejo njegovih darov. Še danes jih ponekod, oblečen v škofovsko obleko, obiskuje po domovih v spremstvu angelov in parkelnov, drugod pa jih obišče v noči med 5. in 6. decembrom. Najstrebše pričevanje o Miklavževem prihodu na Kranjskem je iz leta 1833.

Drugi dobri mož, ki obdaruje nekatere otroke na večer pred božičem (24. 12.), je novodobna mitološka osebnost – Božiček, ki se je iz ZDA preko nemških uradnikov, trgovcev in obrtnikov, ki so živeli v naših mestih in trgih, ponekod razširil tudi med slovensko prebivalstvo. Njegov lik je leta 1823 opisan v pesmi *The Night before Christmas* (Noč pred božičem). Zunanjo podobnost mu je leta 1931 dal risar Haddon Sundblom v reklamni akciji za podjetje Coca-Cola, kjer je upodobljen kot prikupen možak z belo brado, oblečen v rdeča oblačila.

V času bivše Jugoslavije, času socializma, ko ni bilo zaželeno verske pripadnosti kazati v javnosti so sv. Miklavža in Božička želeli nadomestiti z novim mitološkim bitjem - Dedekom Mrazom, »uvoženim« iz Sovjetske zveze. Otroke obdaruje v tednu pred novim letom. V Sloveniji smo Dedka Mraza poslovenili. Danes živi pod Triglavom, slikar Maksim Gaspari pa ga je »oblekel« v bel plašč iz ovčje kože, ki je krašen s slovenskimi ornamentami. Na glavo mu je poveznil tradicionalno polhovko. V pesmi *Siva kučma*, bela brada, ga najlepše opiše pesnik Janez Bitenc.

GOSTUJEMO, SODELUJEMO

Kustos Loškega muzeja mag. Jože Štukl se te dni kot uradni predstavnik Občine Škofja Loka nahaja v Addis Abebi v Etiopiji, kjer poteka **11. zasedanje medvladnega komiteja za ohranjanje nesnovne kulturne dediščine pri UNESCO**, kjer bo med drugim beseda tekla tudi o vpisu Škofjeloškega pasijona na omenjeni seznam.

Naši kustosi so v novembru kot gostujoči predavatelji sodelovali na dveh dogodkih:

- 17. 11. 2016, je Rotary club Škofja Loka organiziral predavanje Arheologija na področju Škofje Loke, kjer je sodeloval naš kustos mag. Jože Štukl.
- 24. 11. 2016 pa je potekal Blaznikov in Muzejski večer, s katerim smo obeležili 25. letnico osamosvojitve Slovenije. Večer je potekal v sodelovanju z Muzejskim društvom Škofja Loka, s strani muzeja pa sta na dogodku sodelovala kustosa mag. Jože Štukl in Biljana Ristić.

BERKO V KAMNIKU

V Galeriji Miha Maleš v Kamniku bo do 15. 5. 2017 na ogled še tretji del razstavnega projekta BERKO, ki smo ga v Loškem muzeju pripravili skupaj z Gorenjskim muzejem Kranj in Medobčinskim muzejem Kamnik. Vabljeni k ogledu!

POSLUŠAJTE / GLEJTE / BERITE NAS

Vsak ponedeljek nas lahko poslušate v oddaji **Muzejski zapiski** na **Radiu Sora**, kjer predstavljamo naše aktualno delo in zanimivosti iz muzeja.

O razstavi Duje Jurić: Stvarno – nestvarno je članek pripravil Igor Kavčič v Loških novicah, najdete ga na strani 14 -

http://www.gorenjskiglas.si/supplement/64x264y2v2r294c4y2c4a4i5d4b46433k5b4w25454y2i58464a4y233j5u29454o2g3q484p2d454r264y2b4n2m3a3d3r2n2/Loske_novice_20161115_10.pdf

Prav tako v Loških novicah si lahko preberete dva članka Mateje Rant o Obdarovanju nekoč in danes, kjer je o decembrskih šegah in navadah spregovorila naša kustosinja Mojca Šifrer Bulovec (str. 32. 33), o Izložbah domišljije pa se je z novinarko pogovarjala vodja projekta, Jana Fojkar (na strani 34).

http://www.gorenjskiglas.si/supplement/64x264y2v2r294c4y2c4a4i5d4b46433k5b4w25454y2i58464a4y233j5u29454o2g3q484p2d454r264y2b4n2m3a3d3r2n2/Loske_novice_20161115_10.pdf

V Gorenjskem glasu si lahko preberete poročilo z odprtja razstave Kalle Hamm in Dzamil Kamanger: Potovanje, ki ga je pripravil Igor Kavčič -

<http://www.gorenjskiglas.si/article/20161125/C/161129862/1040/potovanje-od-ljudi-do-ljudi->

Spremljate nas lahko tudi na našem Facebook profilu Loški muzej Škofja Loka.